

Standardy Ochrony Małoletnich

w

VIII Liceum Ogólnokształcącym Samorządowym
im. gen. Józefa Sowińskiego w Częstochowie

Częstochowa, 15.02.2024r.

Preambuła

Jesteśmy szkołą dążącą do ukształtowania swoich wychowanków jako ludzi tolerancyjnych, rozumiejących potrzeby innych, wykazujących się szacunkiem dla godności i praw każdego człowieka.

Prowadzimy szeroki zakres działań lekcyjnych i pozalekcyjnych umożliwiających naszym uczniom zdobycie rzetelnej i wszechstronnej wiedzy oraz umiejętności posługiwania się językami obcymi. Jesteśmy szkołą partnerską, otwartą na kontakty z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Przygotowujemy młodych ludzi do pełnienia określonych ról społecznych zgodnie z ogólnie uznanymi w społeczeństwie normami. Młodzież naszej szkoły nabywa umiejętności funkcjonowania w grupie, nawiązywania kontaktów rówieśniczych, pracy zespołowej i twórczego rozwiązywania problemów. Wspieramy w dążeniu do zachowania zdrowia psychicznego poprzez szereg zajęć profilaktycznych i terapeutycznych.

W naszych absolwentach kształtujemy postawy patriotyczne i obywatelskie.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników szkoły jest działanie dla dobra ucznia i w jego najlepszym interesie. Pracownicy szkoły traktują ucznia z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec ucznia przemocy w jakiegokolwiek formie.

Pracownicy VIII LO Samorządowego im. gen. J. Sowińskiego realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji z uczniami obowiązują cały personel szkoły.

Akty prawne, na podstawie których oparte są Standardy Ochrony Maloletnich

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
2. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023r. poz. 1606).
4. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 31 z późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.).
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023r. poz. 1870)

Spis treści:

Rozdział I: Podstawowe terminy

Rozdział II: Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia uczniów

Rozdział III: Zasady rekrutacji pracowników szkoły oraz zasady dopuszczania do prowadzenia zajęć z uczniami osób z zewnątrz (np. wolontariuszy, stażystów, praktykantów)

Rozdział IV: Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem szkoły a uczniami

Rozdział V: : Zasady bezpiecznych relacji uczeń – uczeń w szkole

Rozdział VI: Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu ucznia oraz zasady ustalania planu wsparcia

Rozdział VII: Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku uczniów w szkole

Rozdział VIII: Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

Rozdział IX: Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

Rozdział X: Zasady określające zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie personelu do stosowania Standardów Ochrony Małoletnich

Rozdział XI: Zasady i sposób udostępniania rodzicom i uczniom Standardów Ochrony Małoletnich

Rozdział XII: Przepisy końcowe

Rozdział I: Podstawowe terminy

1. Personelem lub członkiem personelu jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej a także inna osoba z zewnątrz pozostająca w bezpośrednim kontakcie z uczniami (np. wolontariusz, stażysta, praktykant).

2. Uczniem jest każda osoba, która realizuje obowiązek nauki w VIII LO Samorządowym im. gen. Józefa Sowińskiego w Częstochowie przy ulicy Worcella 22.
3. Opiekunem ucznia jest osoba uprawniona do reprezentacji ucznia, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
4. Zgoda rodzica ucznia oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców ucznia. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
5. Przez krzywdzenie ucznia należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na jego szkodę przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu placówki, lub zagrożenie dobra ucznia, w tym jego zaniedbywanie.
6. Osoba odpowiedzialna za szkolną sieć internetową to wyznaczony przez Dyrektora szkoły członek personelu, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczniów na terenie szkoły oraz nad ich bezpieczeństwem w Internecie.
7. Za Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem odpowiada powołany przez Dyrektora Zespół do spraw wdrażania Standardów Ochrony Małoletnich w szkole.
8. Dane osobowe ucznia to wszelkie informacje umożliwiające jego identyfikację.
9. Zespół Interwencyjny, to grupa złożona z pedagoga/ pedagoga specjalnego/ psychologa, wychowawcy klasy, wybranych nauczycieli podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy uczniowi dotkniętemu problemem krzywdzenia.

Rozdział II: Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia uczniów

1. Personel szkoły posiada wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia uczniów.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka członkowie personelu szkoły przekazują informację wychowawcy lub osobie wchodzącej w skład Zespołu Interwencyjnego.
3. Wychowawca lub osoba wchodząca w skład Zespołu Interwencyjnego podejmuje rozmowę z uczniem i rodzicami/opiekunami prawnymi w celu zdiagnozowania sytuacji.
4. Wychowawca lub osoba wchodząca w skład Zespołu Interwencyjnego przekazuje uczniowi i rodzicom/opiekunom prawnym informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywuje ich do szukania dla siebie pomocy.
5. Personel monitoruje sytuację i dobrostan ucznia.

Rozdział III: Zasady rekrutacji pracowników szkoły oraz zasady dopuszczania do prowadzenia zajęć z uczniami osób z zewnątrz (np. wolontariuszy, stażystów, praktykantów)

1. Rekrutacja personelu szkoły odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji.

2. Dyrektor szkoły zobowiązany jest przed dopuszczeniem Pracownika do pracy lub przed podjęciem z nim współpracy do pozyskania informacji, czy widnieje on w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym.
3. Dyrektor pobiera od kandydata informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności.
4. Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo innego kraju niż polskie, powinien przedłożyć także informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontaryjnej związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów.
5. Dyrektor pobiera od kandydata oświadczenie o zamieszkiwaniu w innych państwach niż Rzeczpospolita Polska w których kandydat zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej.
6. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
7. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
8. Wzór oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych stanowi **załącznik 1** do niniejszych Standardów.
9. W przypadku osób zatrudnionych, pracownik zobowiązany jest do złożenia oświadczenia o niekaralności oraz o braku toczących się wobec niego/niej postępowania przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych za przestępstwa i inne czyny popełnione przeciw uczniom. Oświadczenie stanowi **załącznik nr 1**.

Rozdział IV: Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem szkoły a uczniami

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra ucznia i w jego najlepszym interesie.
2. Personel traktuje ucznia z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.
3. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec ucznia w jakiegokolwiek formie.
4. Zasady bezpiecznych relacji z uczniami obowiązują wszystkich pracowników, stażystów, wolontariuszy oraz inne osoby mające kontakt z uczniami. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia. Oświadczenie stanowi **załącznik nr 3**.
5. Zasady komunikacji z uczniami.
 - a) W komunikacji niezbędne jest zachowanie cierpliwości i okazywanie szacunku.
 - b) Należy słuchać uważnie i udzielać odpowiedzi adekwatnych do wieku i danej sytuacji.

- c) Nie wolno zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać.
- d) Nie wolno krzyczeć na ucznia w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa jego lub innych.
- e) Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących ucznia wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych uczniów. Obejmuje to wizerunek, informacje dotyczące sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- f) W sytuacji podejmowania decyzji dotyczącej ucznia należy go o tym poinformować i postarać się wziąć pod uwagę jego oczekiwania.
- g) Należy szanować prawo ucznia do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić ucznia, należy mu to wyjaśnić najszybciej jak to możliwe.
- h) Nie wolno zachowywać się w obecności uczniów w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec uczniów relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- i) Nie wolno proponować uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności uczniów.
- j) Zabronione jest bicie, szturchanie, popychanie, naruszanie integralności fizycznej ucznia.
- k) Nie wolno dotykać ucznia w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- l) Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z uczniem w jednym łóżku lub w jednym pokoju.

6. Kontakty poza godzinami pracy

- a) Jeśli zachodzi konieczność spotkania z uczniami poza godzinami pracy, należy poinformować o tym Dyrekcję, a rodzice/opiekunowie prawni uczniów muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
- b) Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli uczniowie i rodzice/opiekunowie uczniów są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych uczniów, ich rodziców oraz opiekunów.

7. Bezpieczeństwo online

- a) Osobiste urządzenia elektroniczne powinny być używane zgodnie z zapisem w Statucie VIII LO Samorządowego im. gen. Józefa Sowińskiego w Częstochowie.

Rozdział V : Zasady bezpiecznych relacji uczeń – uczeń w szkole

1. **Szacunek dla każdego:** Traktuj wszystkich z szacunkiem, niezależnie od różnicy w wieku, płci, pochodzenia czy przekonania. Każdy ma prawo do bycia traktowanym uprzejmie i godnie.
2. **Uprzejma komunikacja:** Używaj uprzejmych i kulturalnych słów w rozmowach. Unikaj obraźliwego języka, wyzwisk i krzyku.
3. **Akceptacja różnorodności:** Akceptuj i szanuj różnice między sobą a innymi. Bądź otwarty na poznawanie i zrozumienie innych kultur, religii i stylów życia.
4. **Bez przemocy:** Nigdy nie używaj przemocy fizycznej ani psychicznej. Rozwiązuj konflikty na drodze rozmowy i kompromisu.
5. **Zgłaszanie problemów:** Jeśli jesteś świadkiem przemocy, nękania czy innego niewłaściwego zachowania, zgłoś to nauczycielowi, psychologowi szkolnemu lub innemu zaufanemu dorosłemu.
6. **Wsparcie i empatia:** Wspieraj rówieśników w trudnych sytuacjach, okaż empatię i bądź gotów do wysłuchania i pomocy.
7. **Granice osobiste:** Szanuj granice osobiste innych. Nie naruszaj ich przestrzeni prywatnej ani nie naciskaj na coś, na co nie mają ochoty.

8. **Świadome udostępnianie informacji:** Nie udostępniaj prywatnych informacji o sobie lub innych bez ich zgody. Szanuj prywatność rówieśników w mediach społecznościowych i w codziennym życiu.
9. **Unikanie plotek i oszczerstw:** Niedopuszczalne jest publikowanie zdjęć i umieszczanie jakichkolwiek informacji dotyczących innych osób bez ich zgody.
10. **Budowanie pozytywnych relacji:** Staraj się budować pozytywne, oparte na zaufaniu i współpracy relacje z kolegami i koleżankami. Wspieraj atmosferę zrozumienia i współdziałania w klasie i szkole.

Przestrzeganie wyżej wymienionych zasad pomoże w stworzeniu bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkolnego, w którym każdy uczeń będzie czuł się komfortowo i będzie mógł rozwijać swoje umiejętności i talenty.

Rozdział VI: Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu ucznia oraz zasady ustalania planu wsparcia

1. W przypadku powzięcia przez pracownika szkoły podejrzenia, że uczeń jest krzywdzony, ma on obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji Dyrekcji.

Dyrekcja szkoły przekazuje informację Zespołowi Interwencyjnemu, w skład którego wchodzi wychowawca, pedagog, pedagog specjalny i psycholog. W pracach zespołu może uczestniczyć wybrany nauczyciel podejmujący się współpracy celem udzielenia pomocy uczniowi dotkniętemu problemem krzywdzenia.

2. Członek Zespołu Interwencyjnego wzywa opiekunów ucznia, którego krzywdzenie podejrzewa, oraz informuje ich o podejrzeniu i podjętych działaniach pomocowych.

3. Członek Zespołu Interwencyjnego informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia ucznia do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź zespół interdyscyplinarny – procedura „Niebieskiej Karty”) – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji.

4. Po poinformowaniu opiekunów Dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rejonowego, Wydziału Rodzinnego i Nieletnich, Ośrodka Pomocy Społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do zespołu interdyscyplinarnego.

5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.

6. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie ucznia, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów na piśmie.

7. Z przebiegu interwencji sporządza się Kartę Interwencji – **załącznik nr 2**, którą załącza się do Indywidualnej Teczki Ucznia.

8. Zespół Interwencyjny ustala plan wsparcia ucznia, który stanowi dokument zapisany i przechowywany w Indywidualnej Teczce Ucznia.

9. Plan wsparcia zawiera przede wszystkim informacje o podjętych działaniach oraz harmonogram spotkań ze specjalistami, nauczycielami, rodzicami/prawnymi opiekunami.

10. Podjęte przez zespół interwencje są rejestrowane w Księdze Zdarzeń przechowywanej u dyrektora szkoły.

11. Cały personel szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu ucznia lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział VII: Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku uczniów w szkole

1. Szkoła zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych uczniów zgodnie z przyjętymi w VIII LO Samorządowym im. gen. J. Sowińskiego zasadami RODO oraz obowiązującymi przepisami prawa.

Rozdział VIII: Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

1. Szkoła, zapewniając uczniom dostęp do Internetu, podejmuje działania zabezpieczające ich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju. Jest zainstalowane i na bieżąco aktualizowane oprogramowanie zabezpieczające.

2. Na terenie szkoły dostęp ucznia do Internetu możliwy jest:

a) pod nadzorem nauczyciela na zajęciach komputerowych

b) za pomocą szkolnej sieci Wi-Fi , po podaniu indywidualnego hasła.

3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem nauczyciela, ma on obowiązek informowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Nauczyciele czuwają także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas lekcji.

4. Na początku każdego półrocza, osoba odpowiedzialna za szkolną sieć Internetową przeprowadza z uczniami szkolenie dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.

Rozdział IX: Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

1. Dyrektor szkoły Zarządzeniem nr 9/2023 powołał Zespół do spraw wdrożenia Standardów Ochrony Małoletnich.

2. Osoby odpowiedzialne za Standardy Ochrony Małoletnich na bieżąco monitorują realizację Standardów, komunikują się z personelem, dokonują ewaluacji oraz wprowadzają zmiany według potrzeb.

3. Obowiązkowa weryfikacja Standardów Ochrony Małoletnich odbywa się co dwa lata.

Rozdział X: Zasady określające zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie personelu do stosowania Standardów Ochrony Małoletnich

1. Osoby wchodzące w skład Zespołu do spraw wdrażania Standardów Ochrony Małoletnich tj.: pedagog, pedagog specjalny, psycholog na bieżąco uczestniczą w szkoleniach.

2. Osoby o których mowa w punkcie 1, przeprowadzają raz w roku szkolenie personelu dotyczące stosowania Standardów Ochrony Małoletnich – w terminie wskazanym przez Dyrektora.

3. Osoby o których mowa w punkcie 1, zapoznają pracowników ze Standardami Ochrony Małoletnich.

4. Pracownik działu kadr odbiera od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w szkole – **załącznik nr 3**.

5. Pracownicy nowo zatrudnieni są zapoznawani ze Standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane zaświadczenie o którym mowa w punkcie 3.

6. Każda osoba prowadząca warsztaty lub zajęcia na terenie szkoły z uczniami a niebędąca pracownikiem VIII LOS im. gen. J. Sowińskiego zobowiązana jest do zapoznania się ze Standardami i do dostarczenia zaświadczenia o niekaralności lub podpisania oświadczenia o niekaralności – **załącznik nr 1 i załącznik nr 3**.

Rozdział XI: Zasady i sposób udostępniania rodzicom i uczniom Standardów Ochrony Małoletnich

1. Standardy Ochrony Małoletnich to dokument ogólnodostępny.

2. Dokument jest opublikowany na stronie internetowej VIII LOS im. gen. J. Sowińskiego i na tablicy ogłoszeń w budynku szkoły.

3. Dokument jest omawiany na pierwszym zebraniu z rodzicami w każdym roku szkolnym.

4. Obowiązkiem rodziców/opiekunów prawnych jest zaznajomienie się ze Standardami i wynikającymi z nich zasadami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

4. Wychowawcy mają obowiązek zapoznania uczniów z dokumentem oraz omówienia go w zrozumiały dla nich sposób.

Rozdział XII: Przepisy końcowe

1. Standardy Ochrony Małoletnich zostają wprowadzone Zarządzeniem nr 1/2024 Dyrektora VIII Liceum Ogólnokształcącego Samorządowego im. gen. Józefa Sowińskiego w Częstochowie z dniem 15 lutego 2024 r.